

NOTAT

29. marts 2006

Eksp.nr. 258559

Høringsnotat vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af næringsloven (omførsel)

ØKONOMI- OG
ERHVERVSMINISTERIET

1. Indledning

Udkast til forslag til lov om ændring af næringsloven samt bemærkninger hertil blev den 7. marts 2006 sendt i høring hos en række organisationer og virksomheder med høringsfrist den 14. marts 2006.

I vedlagte høringsliste er det anført hvilke organisationer m.fl., der har haft lovforslaget til udtalelse.

2. Bemærkninger

Høringssvarene kan overordnet rubriceres under følgende 5 punkter:

- Behovet for en liberalisering på området
- Risikoen for øget snyd med skatter og afgifter
- Kontrol og sanktioner
- Omsætningsgrænsen og revisorerklæringer
- Andet

2.1 Behovet for en liberalisering på området

Dansk Industri finder det meget positivt, at der med lovforslaget åbnes op for, at erhvervsdrivende får mulighed for at lave nye forretningskoncepter og sælge flere varer uden for fast forretningssted. *Dansk Industri* anfører, at lovforslaget vil øge konkurrencen på dagligvareområdet, skabe grobund for nye virksomheder og lette adgangen til varer for især folk i yderområder, hvor der ofte kun er få butikker.

Forbrugerrådet, Dansk Landbrug, Københavns Kommune og Dansk Supermarked er også positive overfor liberaliseringen. *Forbrugerrådet* anfører således, at lovforslaget vil kunne være med til at fremme forbrugernes adgang til produkter fra mindre, lokale producenter. Netop lokalt producerede produkter af høj kvalitet er efterspurgt af en voksende gruppe forbrugere som modvægt til den stadigt stigende ensartethed i produkterne på supermarkedernes hylder. Muligheden for at sælge ved omførsel kan være med til at udvikle en alternativ salgskanal for sådanne mindre producenter.

Flere organisationer stiller spørgsmål ved behovet for en liberalisering på området, idet de grundlæggende mener, at det ikke økonomisk kan betale sig at lave et omførselskoncept, særligt hvis det skal ske i yderområderne. Det anføres bl.a., at konceptet i tyndt befolkede områder kun vil blive brugt til at sælge varer i de perioder i året, hvor der er tilstrækkeligt kundegrundlag (f.eks. sommerhusområderne i sommerhalvåret), mens der i de øvrige perioder af året ikke vil blive solgt varer, hvilket kan være med til at udhule eksistensgrundlaget for den lokale faste købmand. *Håndværksrådet* foreslår, at kun frostvarer eller færdigretter skal kunne omføres ved siden af de nuværende varegrupper.

De Samvirkende Købmænd anfører, at butikkerne meget nødt ser vareudbuddet udvidet, da dette vil forringe konkurrencevilkårene for butikker med fast forretningssted. Ethvert salg fra omkørende biler vil betyde, at der går salg fra butikker med fast forretningssted, og butikkerne vil ikke kunne konkurrere prismæssigt med de omkørende biler, der ikke har den samme omkostningsstruktur som butikker med fast forretningssted.

Coop Danmark mener, at forslaget vil virke stik imod hensigten med lovforslaget og forringe distributionen af dagligvarer i de tyndt befolkede områder. I det omfang, der vil være interesserede aktører, der går ind i udkørsel af dagligvarer til private, vil det være med til at udhule eksistensgrundlaget for de mindste butikker i lokalsamfundet. *Coop Danmark* betvivler, at der er noget reelt behov for en liberalisering og fraråder lovændringen.

HTSI, Nærbutikkernes Landsforening og Landdistrikternes Fællesråd stiller tilsvarende spørgsmål ved behovet for en liberalisering på området og mener, at det kan få negative konsekvenser for de små butikker i landdistrikterne.

Kommentar:

De nuværende regler i næringsloven om fast forretningssted er i et vist omfang konkurrencebegrænsende. Reglerne har været uændrede i mange år og har ikke fulgt med udviklingen. Formålet med lovændringen er at liberalisere reglerne for at give detailhandlen mulighed for nye forretningskoncepter, der kan tilgodese forbrugernes forskellige behov.

Med det foreliggende lovforslag sker der en delvis liberalisering, idet reglerne lempes for dagligvarer, men opretholdes for udvalgsvarer. Lovforslaget åbner op for, at der kan skabes en udvikling i dagligvarebranchen, og lovforslaget giver f.eks. den lille lokale købmand mulighed for at udvide sin forretning med en kørende enhed. Lovforslaget skaber altså nye muligheder for de handlende, som kan være et supplement til deres nuværende salg fra fast forretningssted.

Det bemærkes, at der allerede efter de nuværende regler kan omføres uforarbejdede naturalprodukter samt brød, mælk, fløde, is, ost, smør og

margarine, uden at dette har medført, at disse varer ikke længere sælges fra fast forretningssted i de tyndt befolkede områder.

Det bemærkes i øvrigt, at der er indsat en bestemmelse om, at loven skal revideres senest i 2009-10, bl.a. med henblik på at tage stilling til virkningen af liberaliseringen.

2.2 Risikoen for øget snyd med skatter og afgifter

Flere organisationer frygter, at liberaliseringen vil medføre øget snyd med skatter og afgifter i lighed med det snyderi, som i dag ses inden for visse dele af dagligvarehandlen. *De Samvirkende Købmænd* anfører, at omførsel vil medføre en øget risiko for salg af ulovligt importerede og ubeskattede varer. Kravet om fast forretningssted anføres at have været anvendt med succes i myndighedernes bekæmpelse af salg af disse ”sorte” varer. *De Samvirkende Købmænd* undrer sig endvidere over, at sodavand ikke er undtaget fra omførselsmuligheden, da denne varegruppe er blandt de meste problematiske i handlen.

Håndværksrådet anfører tilsvarende, at svindel og sort økonomi må forventes at få markant forbedrede betingelser, hvis det bliver muligt at fragte hele sit varelager rundt i en varebil.

Coop Danmark, Nærbutikkernes Landsforening, Bryggeriforeningen og HORESTA udtrykker også bekymring for øget snyderi, og sidstnævnte foreslår, at der for at sikre bedre kontrol bør stilles krav om faste ruter, faste stoppesteder eller allerbedst et satellitovervågningssystem.

Endelig mener ”*Organisationerne bag Task Force mod sort arbejde*¹”, at forslaget vil påvirke omfanget af sort arbejde i negativ retning, og at resultatet af lovforslaget i sin nuværende udformning vil blive, at kampen mod sort arbejde føres tilbage til tiden før Fair Play kampagnen. Organisationerne opfordrer til, at lovforslaget overvejes nøje.

Kommentar:

Det er et højt prioriteret mål for regeringen at bekæmpe snyd med skatter og afgifter. Af samme grund har regeringen med sin Fair Play kampagne iværksat godt 40 initiativer, der skal bekæmpe svindel og snyd. Regeringen ønsker naturligvis ikke at øge mulighederne for snyderi med skatter og afgifter, og derfor er der i det foreliggende lovforslag indsat nye kontrolforanstaltninger og sanktioner. Der er således i lovforslaget stillet krav om, at alle omførere af de nytiladte varer skal registreres i et offentligt register. Dermed har skattemyndighederne til enhver tid overblik

¹ Organisationerne er Bager- og Konditormestre i Danmark, Dansk Frisør- og Kosmetikerforbund, Dansk Frisørmesterforening, Dansk Handel & Service, Danske Slagtermestres Landsorganisation, De Samvirkende Købmænd, Handelskartellet i Danmark, HK Handel, HTSI, HORESTA, Nærings- og NydelsesmiddelarbejderForbundet og RestaurationsBranchens Forbund.

over virksomhederne. Samtidig får SKAT hjemmel til at beslaglægge ulovligt omførte varer. Samlet set stiller det foreliggende lovforslag således skattemyndighederne bedre end under de nuværende regler, hvor der ikke er noget registreringskrav ved omførselssalg.

Med henblik på bl.a. at mindske risikoen for snyd med skatter og afgifter er alkohol og tobak helt undtaget fra omførsel. Flere organisationer har udtrykt bekymring for at omførsel kan medføre øget svindel med afgiften på sodavand, slik og chokolade. Det foreslås derfor, at samtlige højafgiftsvarer (dvs. tobak, alkohol, sodavand samt chokolade- og sukkervarer) holdes ude fra omførselsmuligheden.

2.3 Kontrol og sanktioner

Forbrugerrådet kan tilslutte sig forslaget om et forhøjet bødeniveau.

Dansk Textil Union ser positivt på skærpelse af sanktionsbestemmelserne. Det er deres opfattelse, at der allerede i dag foreligger mange overtrædelser af bestemmelserne, og at man ved den foreslåede skærpelse af sanktionerne fremadrettet er med til at løse en lang række af de problemer, som tøj- og skobranchen har med mange og gentagne overtrædelser af loven. En betydelig skærpelse af sanktionsbestemmelserne forventes at have en præventiv effekt, og et højere bødeniveau m.m. vil efter deres opfattelse sikre, at sanktionerne i endnu højere grad står mål med fortjenesterne. De anfører dog, at det er afgørende, at der følges op med yderligere ressourcer til at håndhæve de skærpede sanktionsbestemmelser.

HTSI støtter ligeledes de skærpede sanktioner, men anfører også, at det er et problem, at der ikke afsættes ressourcer til SKAT. Tilsvarende mener Organisationerne bag Task Force mod sort arbejde, at det er et problem, at der ikke afsættes ressourcer til SKAT.

Kommentar:

Det formodes, at en stor del af de overtrædelser af omførselsreglerne, som SKAT vil påse, konstateres, når SKAT alligevel er ude og foretage skatte- og afgiftskontrol i medfør af egne regler. Det er derfor først og fremmest væsentligt, at SKAT får hjemmel til at gribe ind over for overtrædelser af omførselsreglerne, når de opdages. Herudover bemærkes, at også politiet som hidtil har mulighed for at gribe ind over for overtrædelser af omførselsreglerne. Der er altså nu to myndigheder mod tidligere én, som har beføjelser på området.

2.4 Omsætningsgrænsen og revisorerklæringer

Dansk Supermarked stiller spørgsmålstejn ved, om det er nødvendigt at have en grænse for, hvor stor omsætningen af de nytilladte varer må være.

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer finder det administrativt uensigtsmæssigt, at der ved opgørelse af omsætningsgrænsen skal skelnes

mellem de varer, som hidtil har kunnet omføres og de nytilladte varer. De foreslår i stedet en omsætningsgrænse, som gælder for samtlige varer. HTSI foreslår noget tilsvarende for så vidt angår omsætning fra et fast forretningssted ctr. omførsel.

Kommentar:

Det vurderes nødvendigt med en grænse for, hvor stor omsætningen af de nytilladte varer må være, idet formålet med lovforslaget er at skabe mulighed for udvikling af nye forretningskoncepter, der vil gøre det muligt for mindre handlende at køre rundt til forbrugerne og tilbyde almindelige dagligvarer bl.a. i de land- og yderdistrikter, hvor butikgrundlaget er tyndt.

Opdelingen af omsætningen er sket for med sikkerhed at undgå, at der pålægges byrder på de, som kun sælger varer, som hidtil har kunnet omføres. Det er endvidere fundet rimeligt, at kun omsætningen fra omførsel af nytilladte varer skal medregnes, således at omsætningen fra et evt. fast forretningssted ikke hindrer muligheden for omførsel af nytilladte varer.

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer finder, at der i selve lovtæksten bør tages stilling til, hvilken type af erklæring, der skal afgives af en revisor eller advokat.

Kommentar:

Erklæringstype hører ikke hjemme i lovtæksten, men vil blive fastsat i medfør af en bekendtgørelse udstedt af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Styrelsen vil naturligvis som sædvanligt forinden drøfte forholdet med bl.a. Foreningen af Statsautoriserede Revisorer.

Dansk Landbrug mener, at også økonomikonsulenter ansat i jordbrugets organisationer skal kunne underskrive erklæringer vedrørende omsætningsgrænsen.

Kommentar:

Det er i lovforslaget fastholdt, at kun registrerede og statsautoriserede revisorer samt advokater skal kunne afgive erklæring. Tilsvarende er det fastsat f.eks. i lukkeloven, at kun registrerede og statsautoriserede revisorer kan afgive erklæring. Det bemærkes dog, at de registrerede revisorer, som har ansættelse i de landøkonomiske foreningers rådgivningskontorer, kan afgive erklæring.

2.4 Andet

Dansk Landbrug mener, at også selskaber skal kunne omføre.

Kommentar:

Det er i lovforslaget opretholdt, at kun personer – ligesom tidligere – skal kunne sælge ved omførsel. I modsat fald vil omsætningsgrænsen også

kunne omgås ved, at der stiftes en række selskaber, som hver kan omsætte for op til omsætningsgrænsen.

Foreningen af Politimestre i Danmark foreslår, at der sammen med omførselsreglerne indføres særlige regler om, at salg ved omførsel fra køretøjer kræver tilladelse fra vejbestyrelsen (offentlige veje) eller vejmyndigheden (private veje) samt et generelt forbud mod at udbyde varer på en påtrængende måde.

Kommentar:

Kravene fremgik oprindeligt af normalpolitivedtægten, som nu er ophævet. Der vurderes ikke at være behov for lovregulering af forholdene i næringsloven.

Advokatrådet mener, at der er behov for i forslaget bemærkninger at beskrive, hvordan den handlendes oplysningspligt samt forbrugers fortrydelsesret, jf. lov om visse forbrugerftaler, kan udmøntes i praksis.

Kommentar:

Spørgsmålet er overordnet omtalt i bemærkningerne.

Landdistrikternes Fællesråd foreslår, at kun butikker i lokalområdet skal kunne omføre de nytilladte varer.

Forbrugerrådet foreslår, at det skal være et krav, at sælgers navn og kontaktadresse skal stå på kvitteringen.

De Samvirkende Købmænd og Coop Danmark frygter, at gældende krav til opbevaring af fødevarer mv. vil blive tilsidesat i kørende forretninger.

Kommentar:

Det vurderes at være en urimelig forskelsbehandling, hvis kun butikker i lokalområdet skulle kunne omføre de nytilladte varer. Der vil endvidere kunne opstå nogle uhensigtsmæssige situationer, hvis forbrugere på den anden side af kommunegrænsen ønsker at købe varer og ikke må.

Det fremgår af lovforslaget, at der ved omførsel tydeligt skal skiltes med sælgers CVR-nr., navn og adresse. Dette vurderes at være tilstrækkeligt.

Fødevarerlovgivningens krav gælder såvel ved omførsel som for faste butikker.

Udover ovennævnte har der været fremført en række tekniske kommentarer, som har medført præciseringer i bemærkningerne.